

**CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU**

mun. Chișinău, str. Teilor 4, MD - 2043
www.instante.justice.md
Tel. (022) 409-209, e-mail: cac@justice.md

**CHISINAU
COURT OF APPEAL**

4 Teilor str. Chișinău, 2043
www.instante.justice.md
Tel. (022) 409-209, e-mail: cac@justice.md

09.04.24 № 4-35/3-838

Dosar nr. 3rh-22/2023

Curtea Constituțională a RM
str. Alexandru Lăpușeanu nr.28

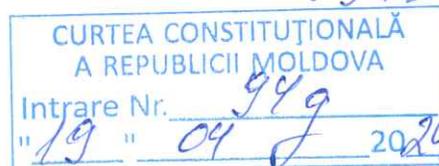
Prin prezenta, Curtea de Apel Chișinău, vă expediază sesizarea privind excepția de neconstituționalitate în cauza de contencios administrativ, în ordine de revizuire, la cererea de revizuire înaintată de Vladimir Dobrev, reprezentat de avocatul Adrian Manolache împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2023, adoptată la acțiunea înaintată în procedura de contencios administrativ de Elena Croitor, Alexandra Rîbac, Vladimir Dumitrașco, Galina Dumitrașco, Valeria Dumitrașco, Elena Garaz, Sofia Dobрева, Iulia Bejenar, Larisa Pașcaneanu, Anastasia Croitor împotriva Consiliului mun. Chișinău și Primăriei mun. Chișinău, intervenienți accesorii Vasile Dulgheru, Agenția pentru Supraveghere Tehnică, Agenția Proprietății Publice privind declararea ilegală și anularea autorizației de construire, proiectului de execuție, certificatului de urbanism pentru proiectare și a autorizației de schimbare a destinației.

Anexe: sesizarea privind excepția de neconstituționalitate pe 6 file.
copia încheierii pe 6 file.

Judecător:

Veronica Negru

SESIZARE

PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

a art.447 lit. b) din Codul de procedură civilă

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

„16” octombrie 2023

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de judecată

1. Pe rolul Curții de Apel Chișinău se află în examinare cererea de revizuire depusă de Dobrev Vladimir privind revizuirea Încheierii Curții de Apel Chișinău din 01.03.2023 în temeiul art.449 lit.b) și c) Cod de procedură civilă.

2. În fapt, la 08 septembrie 2017, avocatul Anușca Georgeta, acționând în interesele lui Rîbac Alexandra și Croitor Elena, a adresat cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău, intervenienți accesorii Inspekția de stat în construcții, Dulgheru Vasile, solicitând declararea ilegală și anularea autorizației de construire nr. 385-c/16 din 28 decembrie 2016 eliberată de Primăria municipiului Chișinău și a documentației de proiect referitoare la reconstruirea apartamentului nr. 10, ce aparține lui Dulgheru Vasile.

3. La 17 octombrie 2017, avocatul Anușca Georgeta a depus o cerere prin care și-a concretizat pretențiile, solicitând anularea proiectului de execuție „Reconstruirea apartamentului nr.10 cu extinderea spațial volumetrică P+M elaborat de „Damitex Grup” SRL; anularea certificatului de urbanism pentru proiectare nr. 426i/16 din 06 octombrie 2016; anularea autorizației de schimbare a destinației nr.72id/16 din 06 octombrie 2016 eliberată de Primăria municipiului Chișinău, anularea autorizației de construire nr.385-c/16 din 28 decembrie 2016 eliberată de Primăria mun. Chișinău, cu restituirea cheltuielilor de judecată, constituite din onorariul avocatului în mărime de 5000 de lei.

4. Tot la 17 octombrie 2017 Dumitrașco Vladimir, Dumitrașco Galina, Dumitrașco Valeria, Garaz Elena, Dobrev Sofia, Bejenar Iulia și Pașcaneanu Larisa, reprezentați de avocatul Garaz Elena, și ulterior și Croitor Anastasia, au depus cerere privind intervenirea în proces în calitate de coreclamanți.

5. La 13 noiembrie 2017, avocatul Garaz Elena, acționând în interesele reclamanților Dumitrașco Vladimir, Dumitrașco Galina, Dumitrașco Valeria, Garaz Elena, Dobrev Sofia, Bejenar Iulia și Pașcaneanu Larisa s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău privind declararea ilegală și anularea autorizației de construire, declararea ilegală și anularea proiectului de execuție, declararea ilegală și anularea certificatului de urbanism pentru proiectare și declararea ilegală și anularea autorizației de schimbarea a destinației.

6. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03 aprilie 2018 cauzele civile au fost conexate într-o singură procedură.

7. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 iunie 2018, acțiunea civilă înaintată de către Rîbac Alexandra, Croitor Elena, Dumitrașco Vladimir, Dumitrașco Galina, Dumitrașco Valeria, Garaz Elena, Dobrev Sofia, Bejenar Iulia și Pașcaneanu Larisa împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău, intervenienți accesorii Vasile Dulgheru și Agenția pentru Supraveghere Tehnică privind declararea ilegală și anularea autorizației de construire nr. 385-c/16 din 28 decembrie 2016, certificatului de urbanism pentru proiectare nr. 462i/16 din 06 octombrie 2016, autorizației de schimbare a destinației nr. 72id/16 din 06 octombrie 2016, eliberate de Primăria municipiului Chișinău, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, iar procesul civil în partea pretențiilor, ce țin de declararea ilegală și anularea proiectului de execuție „Reconstruirea apartamentului nr. 10 cu extinderea spațial volumetrică P+M elaborat de „Damitex Grup” SRL, a fost încetat, pe motiv că pretenția nu urmează a fi judecată în procedură civilă.

8. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2019 a fost casată integral hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 iunie 2018 și emisă o decizie nouă cu privire la respingerea ca neîntemeiată a cererii de chemare în judecată depusă de către Croitor Elena, Rîbac Alexandra, Vladimir Dumitrașco, Dumitrașco Galina, Dumitrașco Valeria, Garaz Elena, Dobrev Sofia, Bejenar Iulia și Pașcaneanu Larisa împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău, intervenienți accesorii

În speță excepția este ridicată de Av. Dorel Rusu, acționând în calitate de reprezentant în interesele dlui Dulgheru Vasile în calitate de parte pe dosar și proprietar al construcției obiect în litigiu.

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

În speță, cererea de revizuire a fost formulată de Dobrev Vladimir anume invocând calitatea sa de subiect conform art.447 lit.b) din Codul de procedură civilă.

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Prevederile art.447 lit.b) din Codul de procedură civilă, nu a constituit anterior obiect al verificării constituționalității de către Înalta Curte.

D. EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

Legislația pertinentă

Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 8

Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale

„(1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.

(2) Intrarea în vigoare a unui tratat internațional conținând dispoziții contrare Constituției va trebui precedată de o revizuire a acesteia”.

Articolul 20

Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție”.

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

„(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sînt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decît pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreptă și prealabilă despăgubire.”

Articolul 54

Restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției”.

Prevederile relevante ale Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950 și ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr.1298-XIII din 24 iulie 1997) sunt următoarele:

Articolul 6

Dreptul la un proces echitabil

„Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî, fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul

D. Expunerea motivată a autorului asupra pretinselor încălcări a normelor constituționale:

16. Conform datelor concrete ale cauzei revizuiantul Dobrev Vladimir ca succesor al masei succesoriale a defunctei Dobrev Sofia (parte în dosar) s-a catalogat ca subiect cu drept de depunere a cererii de revizuire în temeiul art.447 lit.b) din Codul de procedură civilă.

17. Deși o asemenea cerere evident urmează a fi declarată inadmisibilă, totuși constatăm că modul de formulare evazivă a acesteia crează unele interpretări din partea persoanelor fizice sau juridice în speță din partea revizuientului, fapt ce crează riscul că instanța de judecată ar putea examina o asemenea cerere fapt ce va viola în substanță dreptul de proprietate garantat de art.46 din Constituție și art.6 CEDO în privința certitudinii juridice a legalității proprietății mele confirmate prin act judecătoresc irevocabil.

18. Articolul 23 alin. (2) din Constituție stabilește că statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative. Prima facie, Constituția garantează doar accesibilitatea legilor. Prin textele „dreptul ... de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle” sau „statul publică și face accesibile toate legile” Constituția nu stabilește expres că statul are obligația de a-i asigura pe destinatari cu legi clare. Cerința clarității legilor și a actelor normative a fost stabilită prin jurisprudența Curții.

19. Astfel, în jurisprudența sa, Curtea a interpretat articolul 23 din Constituție prin prisma conceptului de „calitate a legii”. Acest concept cuprinde atât accesibilitatea, cât și claritatea legii. Curtea a reținut că pentru ca o lege să corespundă acestor criterii ea trebuie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite (a se vedea HCC nr. 26 din 23 noiembrie 2010, § 10; HCC nr. 11 din 30 octombrie 2012, § 48; HCC nr. 17 din 19 mai 2016, § 61; HCC nr. 2 din 23 ianuarie 2020, § 47).

20. Cu privire la respectarea cerinței accesibilității legii, Curtea reține că, în general, accesibilitatea legii are în vedere aducerea la cunoștință publică a actelor normative și intrarea în vigoare a acestora, care se realizează în baza articolului 76 din Constituție, legea fiind publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova (a se vedea HCC nr. 2 din 23 ianuarie 2020, § 43).

21. În privința unor prevederi normative cu caracter general, Curtea Europeană a stabilit că acestea constituie o modalitate mai practică de a atinge un scop legitim decât prevederile care permit o examinare de la caz la caz. Acest ultim sistem poate genera un risc semnificativ de incertitudine, de litigii, de costuri și de întârzieri (a se vedea James și alții v. Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, 21 februarie 1986, § 68)

22. Curtea Europeană a subliniat în jurisprudența sa că expresia „prevăzută de lege” presupune, între altele, ca legea să întrunească standardul calității, i.e. ca aceasta să fie accesibilă și previzibilă (Rohlena v. Cehia [MC], 27 ianuarie 2015, § 50; Vasiliauskas v. Lituania [MC], 20 octombrie 2015, § 154; Koprivnikar v. Slovenia, 24 ianuarie 2017, § 48).

23. De altfel, și articolul 23 alin. (2) din Constituție implică adoptarea de către legislator a unor legi accesibile, clare și previzibile.

24. Condiția accesibilității presupune ca textele de lege să poată fi cunoscute de către destinatari. Orice persoană trebuie să poată dispune de informații privind normele juridice aplicabile într-un caz concret (Khlyustov v. Rusia, 11 iulie 2013, § 68).

25. Accesibilitatea legii are în vedere aducerea la cunoștința publică a actelor normative și intrarea în vigoare a acestora, care se realizează în baza articolului 76 din Constituție, legea publicându-se în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

26. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că condiția previzibilității legii este îndeplinită atunci când persoana poate – în caz de necesitate, cu o asistență juridică adecvată – să prevadă, într-o măsură rezonabilă în

în cauză consacra primordialitatea instrumentelor internaționale în materia drepturilor omului în raport cu cadrul normativ intern, precum și capacitatea aplicării directe în dreptul intern a normelor internaționale în materia drepturilor omului. Această abordare a normei constituționale a fost confirmată prin numeroase Hotărâri ale Curții Constituționale a Republicii Moldova (de exemplu Hotărârea Curții Constituționale nr. 22 din 02.10.2007).

37. Astfel, ulterior ratificării de către Republica Moldova a unui astfel de tratat, prevederile acestuia devin obligatorii pentru respectare pe plan intern. Unul dintre actele respective este Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (în continuare - Convenție), în vigoare pentru Republica Moldova din 1 februarie 1998. 8. Astfel, având în vedere că Republica Moldova este Parte Contractantă la Convenție, hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare – Curtea Europeană) sunt obligatorii pentru instanțele naționale.

38. Deciziile de redeschidere a unui proces trebuie să fie conforme cu prevederile naționale pertinente și că folosirea abuzivă a unei astfel de proceduri poate fi contrară Convenției. Principiul securității raporturilor juridice și preeminența dreptului impune Curtea să fie vigilentă în acest sens (Eugenia și Doina Duca c. Republicii Moldova, nr. 75/07, § 33, 3 martie 2009).

39. În cauzele Eugenia și Doina Duca v. Republica Moldova Curtea a constata că dreptul reclamanților la un proces echitabil prin prisma principiului securității raportului juridic și dreptul lor la proprietate au fost încălcate ca urmare a casării abuzive a unei hotărâri judecătorești favorabile lor. A se vedea cauze similare Oferta Plus SRL, Tudor-Auto S.R.L. și Triplu – Tudor S.R.L, Baroul Partner-A, Dragostea Copiilor-Petrovski-Nagornii, Agurdino SRL, Jomiru și Crețu, Sfinx-Impex SA, Banca Internațională de Investiții și Dezvoltare MB SA, Strungaru).

40. Acest principiu cere ca nicio parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (a se vedea Ryabykhv. Russia, nr. 52854/99, § 52, CEDO 2003-IX)

41. Importanța respectării principiului securității juridice pentru existența statului de drept impune o mai mare atenție acordată calității legii. Ca urmare, chiar dacă creșterea exponențială a numărului de acte normative și a complexității acestora poate fi justificată prin factori de natură istorică, sociologică, politică, economică, este necesar un efort de disciplinare a excesului normativ și de supunere a normelor edictate rigorilor securității juridice. Este vorba de un efort care privește legiuitorul - primar sau delegat, și care presupune diagnosticarea problemelor, identificarea de remedii adecvate, în sensul organizării activității de legiferare prin fundamentarea riguroasă a acestora pe principiile tehnicii legislative și a creșterii accesibilității și previzibilității normelor juridice.

E. Cerințele Autorului:

Prin prezenta, autorul solicită admiterea spre examinare în fond a excepției de neconstituționalitate și declararea neconstituționalității normei „*Sînt în drept să depună cerere de revizuire persoanele care nu au participat la proces, dar care sînt lezate în drepturi prin hotărîrea, încheierea sau decizia judecătorească*” din conținutul art.447 lit. b) din Codul de procedură civilă.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)

Nu sunt.

ÎNCHEIERE

08 aprilie 2024

mun. Chișinău

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al
Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

Instanța compusă din:
Președintele completului
Judecătorii

Victoria Sîrbu
Angela Braga și Veronica Negru

examinând din oficiu, cererea înaintată de avocatul Dorel Rusu în interesele lui Vasile Dulgheru privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, în ordine de revizuire, la cererea de revizuire înaintată de Vladimir Dobrev, reprezentat de avocatul Adrian Manolache împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2023, adoptată la acțiunea înaintată în procedura de contencios administrativ de Elena Croitor, Alexandra Rîbac, Vladimir Dumitrașco, Galina Dumitrașco, Valeria Dumitrașco, Elena Garaz, Sofia Dobрева, Iulia Bejenar, Larisa Pașcaneanu, Anastasia Croitor împotriva Consiliului mun. Chișinău și Primăriei mun. Chișinău, intervenienți accesorii Vasile Dulgheru, Agenția pentru Supraveghere Tehnică, Agenția Proprietății Publice privind declararea ilegală și anularea autorizației de construire, proiectului de execuție, certificatului de urbanism pentru proiectare și a autorizației de schimbare a destinației,

CONSTATĂ :

La 08 septembrie 2017, Alexandra Rîbac și Elena Croitor au depus cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior, împotriva Consiliului mun. Chișinău și Primăriei mun. Chișinău, intervenienți accesorii Inspectia de stat în construcții, Vasile Dulgheru, prin care au solicitat anularea proiectului de execuție „Reconstruirea apartamentului nr.10 cu extinderea spațial volumetrică P+M din str. Vlaicu Pîrcălab nr.20, sector Centru, mun. Chișinău” elaborat de „Damitex Grup” SRL, certificatului de urbanism pentru proiectare nr. 426i/16 din 06 octombrie 2016, autorizației de schimbare a destinației nr.72id/16 din 06 octombrie 2016 eliberată de Primăria mun. Chișinău și a autorizației de construire nr.385-c/16 din 28 decembrie 2016 eliberată de Primăria mun. Chișinău, cu restituirea cheltuielilor de judecată constituite din onorariul avocatului în mărime de 5 000 de lei. (f.d.2-8, 55-64, vol.I)

La 17 octombrie 2017, Vladimir Dumitrașco, Galina Dumitrașco, Valeria Dumitrașco, Elena Garaz, Sofia Dobрева, Iulia Bejenar și Larisa Pașcaneanu și ulterior Anastasia Croitor, au depus cereri privind intervenirea în proces în calitate de coreclamanți. (f.d. 101-109, vol. I, f.d.172, vol. II)

La 13 noiembrie 2017, Vladimir Dumitrașco, Galina Dumitrașco, Valeria Dumitrașco, Elena Garaz, Sofia Dobрева, Iulia Bejenar și Larisa Pașcaneanu reprezentați de avocatul Elena Garaz au depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului mun. Chișinău și Primăriei mun. Chișinău, prin care au solicitat declararea ilegală și anularea proiectului de execuție „Reconstruirea apartamentului nr.10 cu extinderea spațial

volumetrică P+M din str. Vlaicu Pîrcălab nr.20, sector Centru, mun. Chişinău” elaborat de „Damitex Grup” SRL, certificatului de urbanism pentru proiectare nr. 426i/16 din 06 octombrie 2016, autorizaţiei de schimbare a destinaţiei nr.72id/16 din 06 octombrie 2016 eliberată de Primăria mun. Chişinău şi a autorizaţiei de construire nr.385-c/16 din 28 decembrie 2016 eliberată de Primăria mun. Chişinău. (f.d. 2-9, vol.I (conexat))

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 03 aprilie 2018 cauzele civile au fost conexe într-o singură procedură. (f.d.210-211, vol.I)

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 05 iunie 2018 s-a dispus succesiunea în drepturi procedurale în privinţa intervenientului accesoriu Inspecţia de stat în construcţii cu Agenţia pentru Supraveghere Tehnică. (f.d. 200, vol.II)

Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 29 iunie 2018, s-a respins ca fiind neîntemeiată acţiunea civilă înaintată de către Alexandra Rîbac, Elena Croitor, Vladimir Dumitraşco, Galina Dumitraşco, Valeria Dumitraşco, Elena Garaz, Sofia Dobрева, Iulia Bejenar şi Larisa Paşcaneanu împotriva Consiliului mun. Chişinău şi Primăriei mun. Chişinău, intervenienţi accesorii Vasile Dulgheru şi Agenţia pentru Supraveghere Tehnică privind declararea ilegală şi anularea autorizaţiei de construire nr. 385-c/16 din 28 decembrie 2016, certificatului de urbanism pentru proiectare nr. 462i/16 din 06 octombrie 2016, autorizaţiei de schimbarea a destinaţiei nr. 72id/16 din 06 octombrie 2016 eliberate de Primăria mun. Chişinău. A încetat procesul civil în partea pretenţiilor ce ţin de declararea ilegală şi anularea proiectului de execuţie „Reconstruirea apartamentului nr. 10 cu extinderea spaţial volumetrică P+M din str. Vlaicu Pîrcălab nr. 20, sector Centru, mun. Chişinău”, elaborat de „Damitex Grup” SRL, din motiv că pretenţia nu urmează a fi judecată în procedură civilă. (f.d. 211, 222-230, vol.II)

Hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 29 iunie 2018 a fost contestată cu apel de către Elena Croitor, Alexandra Rîbac, Vladimir Dumitraşco, Galina Dumitraşco, Valeria Dumitraşco, Elena Garaz, Sofia Dobрева, Iulia Bejenar şi Larisa Paşcaneanu, reprezentaţi de avocatul Elena Garaz.

Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 04 aprilie 2019 s-a declinat competenţa completului specializat în materie de insolvabilitate al Curţii de Apel Chişinău, la examinarea cauzei în ordine de apel, în favoarea judecătorilor completelor specializate în contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău. (f.d. 114-118, vol. III)

Prin încheierea protocolară a Curţii de Apel Chişinău din 12 iunie 2019, Agenţia Proprietăţii Publice s-a atras în proces în calitate de persoană terţă. (f.d. 189, vol. III)

Prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 11 septembrie 2019 s-a casat integral hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 29 iunie 2018 şi a emis o decizie nouă cu privire la respingerea ca neîntemeiată a cererii de chemare în judecată depusă de către Alexandra Rîbac, Elena Croitor, Vladimir Dumitraşco, Galina Dumitraşco, Valeria Dumitraşco, Elena Garaz, Sofia Dobрева, Iulia Bejenar şi Larisa Paşcaneanu împotriva Consiliului mun. Chişinău şi Primăriei mun. Chişinău, intervenienţi accesorii Vasile Dulgheru, Agenţia pentru Supraveghere Tehnică, Agenţia Proprietăţii Publice privind declararea ilegală şi anularea autorizaţiei de construire nr. 385-c/16 din 28 decembrie 2016, certificatului de urbanism pentru proiectare nr. 462i/16 din 06 octombrie 2016, autorizaţiei de schimbarea a destinaţiei nr. 72id/16 din 06 octombrie 2016, eliberate de Primăria mun. Chişinău. A încetat procesul civil în privinţa pretenţiilor cu privire la declararea ilegală şi anularea proiectului de execuţie „Reconstruirea apartamentului nr. 10 cu extinderea spaţial volumetrică P+M din str. Vlaicu Pîrcălab nr. 20, sector Centru,

mun. Chișinău”, elaborat de „Damitex Grup” SRL, pe motiv că pretenția nu urmează a fi judecată în procedură civilă. (f.d. 54, 55-79, vol.IV)

La 08 octombrie 2019, Elena Croitor, Alexandra Rîbac, Vladimir Dumitrașco, Valeria Dumitrașco, Elena Garaz, Iulia Bejenar, Larisa Pașcaneanu, reprezentați de avocatul Elena Garaz, au depus recurs, iar la 13 noiembrie 2019 au prezentat motivarea recursului, completat ulterior la 22 septembrie 2020, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2019, solicitând casarea deciziei contestate, cu emiterea unei hotărâri noi prin care să fie admise integral pretențiile din cererea de chemare în judecată. (f.d.87-88; 90-102, 145-150, 152-161, vol.IV)

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16 octombrie 2020, s-a admis recursul depus de către Elena Croitor, Alexandra Rîbac, Vladimir Dumitrașco, Galina Dumitrașco, Valeria Dumitrașco, Elena Garaz, Iulia Bejenar, Larisa Pașcaneanu, reprezentați de avocatul Elena Garaz, s-a casat integral decizia Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2019 și s-a restituit cauza spre rejudecare Curții de Apel Chișinău. (f.d.208-225, vol. IV)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2021, Ludmila Sclifos s-a atras în proces în calitate de terț. (f.d.58-61, vol. V)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2023, s-a admis cererea depusă de Elena Croitor, Alexandra Rîbac, Vladimir Dumitrașco, Galina Dumitrașco, Valeria Dumitrașco, Elena Garaz, Iulia Bejenar, Larisa Pașcaneanu, reprezentați de avocatul Elena Garaz privind retragerea apelului depus împotriva hotărârii din 29 iunie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru. S-a încetat procedura în apel la cererea de apel depusă de Elena Croitor, Alexandra Rîbac, Vladimir Dumitrașco, Galina Dumitrașco, Valeria Dumitrașco, Elena Garaz, Iulia Bejenar, Larisa Pașcaneanu, reprezentați de avocatul Elena Garaz împotriva hotărârii din 29 iunie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, adoptată în acțiunea de contencios administrativ depusă de Elena Croitor, Alexandra Rîbac, Vladimir Dumitrașco, Galina Dumitrașco, Valeria Dumitrașco, Elena Garaz, Iulia Bejenar, Larisa Pașcaneanu împotriva Consiliului mun. Chișinău și Primăriei mun. Chișinău, intervenienți accesorii Vasile Dulgheru, Agenția pentru Supraveghere Tehnică, Agenția Proprietății Publice, Ludmila Sclifos privind declararea ilegală și anularea autorizației de construire, proiectului de execuție, certificatului de urbanism pentru proiectare și a autorizației de schimbare a destinației. S-a explicat avocatului Elena Garaz și apelanților Elena Croitor, Alexandra Rîbac, Vladimir Dumitrașco, Galina Dumitrașco, Valeria Dumitrașco, Iulia Bejenar, Larisa Pașcaneanu că depunerea în mod repetat a apelului în prezenta cauză de contencios administrativ constituie temei de inadmisibilitate a apelului conform art.236, alin (2), lit. b) din Codul administrativ. (f.d.174-180, vol. V)

La 15 august 2023, Vladimir Dobrev, reprezentat de avocatul Adrian Manolache a depus cerere de revizuire a încheierii Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2023, prin care a solicitat anularea acesteia și reluarea examinării cauzei nominalizate. (f.d.186-191, vol. V)

Ulterior, la 27 octombrie 2023, Vasile Dulgheru, reprezentat de avocatul Dorel Rusu a depus cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în ordinea art.12¹ din Codul de procedură civilă, a art. 447 lit. b) din Codul de procedură civilă.

Iar la 20 noiembrie 2023, în temeiul art. 43 alin.(2), lit. f) din Codul de procedură civilă, Vasile Dulgheru a depus cerere, prin care a solicitat strămutarea examinării cererii de revizuire, de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță egală în grad. (f.d.248-250, vol. V)

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 20 decembrie 2023, s-a respins cererea lui Vasile Dulgheru cu privire la strămutarea examinării cererii de revizuire la o altă instanță egală în grad. Cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Elena Croitor, Alexandra Rîbac, Vladimir Dumitrașco, Galina Dumitrașco, Valeria Dumitrașco, Elena Garaz, Sofia Dobрева, Iulia Bejenar, Larisa Pașcaneanu, Anastasia Croitor împotriva Consiliului mun. Chișinău și Primăriei mun. Chișinău, intervenienți accesorii Vasile Dulgheru, Agenția pentru Supraveghere Tehnică, Agenția Proprietății Publice privind declararea ilegală și anularea autorizației de construire, proiectului de execuție, certificatului de urbanism pentru proiectare și a autorizației de schimbare a destinației, a fost restituită Curții de Apel Chișinău, care este competentă să o examineze în ordine de revizuire. (f.d.5-12, vol. VI)

La 22 decembrie 2023 Vasile Dulgheru a depus cerere prin care a solicitat explicarea încheierii Curții Supreme de Justiție din data de 20 decembrie 2023 prin care s-a respins cererea cu privire la strămutarea examinării cererii de revizuire, de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță egală în grad. (f.d.17-18, vol. VI)

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 20 martie 2024, s-a respins cererea depusă de către Vasile Dulgheru cu privire la explicarea încheierii Curții Supreme de Justiție din 20 decembrie 2023 emisă în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Elena Croitor, Alexandra Rîbac, Vladimir Dumitrașco, Galina Dumitrașco, Valeria Dumitrașco, Elena Garaz, Sofia Dobрева, Iulia Bejenar, Larisa Pașcaneanu, Anastasia Croitor împotriva Consiliului mun. Chișinău și Primăriei mun. Chișinău, intervenienți accesorii Vasile Dulgheru, Agenția pentru Supraveghere Tehnică, Agenția Proprietății Publice privind declararea ilegală și anularea autorizației de construire, proiectului de execuție, certificatului de urbanism pentru proiectare și a autorizației de schimbare a destinației. (f.d.5-12, vol. VI)

Studiind cererea și materialele cauzei, Completul de contencios administrativ consideră necesar de a admite cererea avocatului Dorel Rusu în interesele lui Vasile Dulgheru privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesiza Curtea Constituțională pentru exercitarea controlului constituționalității normei de drept invocate, incidente speței, din următoarele considerente.

Conform art.195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contencios administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art.12¹ alin.(1) – (2) Cod de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;
- b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate.

În argumentarea soluției adoptate, Completul judiciar atestă că, potrivit pct.81-84 din Hotărîrea Curții Constituționale nr.2 din 09 februarie 2016 privind interpretarea Articolului 135 alineat (1) litera b) din Constituția Republicii Moldova, Curtea a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea îndeplinirii următoarelor condiții: obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții avînd ca obiect prevederile contestate.

Curtea a reținut că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale.

Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decît doar în condițiile menționate la paragraful 82.

În cauza *Ivanciuc v. Romania* (decizia nr.18624/03), fiind invocat refuzul instanței de judecată de a sesiza Curtea Constituțională cu o excepție de neconstituționalitate, Curtea Europeană a menționat: “Este conform funcționării unui asemenea mecanism faptul că judecătorul verifică dacă poate sau trebuie să depună o cerere preliminară, asigurîndu-se că aceasta trebuie să fie rezolvată pentru a permite să se soluționeze litigiul pe care este chemat să-l cunoască. Acestea fiind zise, nu este exclus ca, în unele circumstanțe, refuzul exprimat de o instanță națională, chemată să se pronunțe în ultimă instanță, ar putea aduce atingere principiului echității procedurii, așa cum este enunțat la articolul 6 § 1 al Convenției, în special atunci cînd un asemenea refuz este atins de arbitrar”.

Reieșind din analiza normelor de drept sus-îndicate, raportate la circumstanțele pricinii, Completul judiciar reține că, în pricină, sesizarea corespunde condițiilor stabilite de lege, astfel încît, normele de drept în privința cărora se ridică excepția, fac parte din categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către avocatul Dorel Rusu în interesele lui Vasile Dulgheru; normele de drept contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei și nu există o hotărâre anterioară a Curții, avînd ca obiect normele contestate prin prezenta sesizare.

Prin urmare, instanța de contencios administrativ constată că, în speță, sunt prezente temeiurile de sesizare a Curții Constituționale pentru verificarea constituționalității normei de drept incidente speței, prin prisma corespunderii cu: art.art.8, 20, 46 și 54 al Constituției Republicii Moldova.

Totodată, potrivit alin.(3) al art.12¹ Cod de procedură civilă, ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amîna pledoariile.

În contextul celor mai sus indicate, Completul judiciar consideră necesar de a admite cererea avocatului Dorel Rusu în interesele lui Vasile Dulgheru privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, cu sesizarea Curții Constituționale privind controlul constituționalității normei indicate.

În conformitate cu art.195, 230 Cod administrativ, art.12¹ Cod de procedură civilă, Completul de contencios administrativ,

DISPUNE :

Se admite cererea depusă de avocatul Dorel Rusu în interesele lui Vasile Dulgheru privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

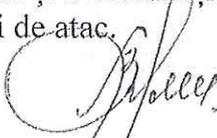
Se sesizează Curtea Constituțională a RM în vederea soluționării cererii depuse de avocatul Dorel Rusu în interesele lui Vasile Dulgheru privind excepția de neconstituționalitate în temeiul art.135 alin.(1) din Constituția RM.

Se remite după competență Curții Constituționale sesizarea depusă de avocatul Dorel Rusu în interesele lui Vasile Dulgheru privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, în ordine de revizuire, la cererea de revizuire înaintată de Vladimir Dobrev, reprezentat de avocatul Adrian Manolache împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2023, adoptată la acțiunea înaintată în procedura de contencios administrativ de Elena Croitor, Alexandra Rîbac, Vladimir Dumitrașco, Galina Dumitrașco, Valeria Dumitrașco, Elena Garaz, Sofia Dobrev, Iulia Bejenar, Larisa Pașcaneanu, Anastasia Croitor împotriva Consiliului mun. Chișinău și Primăriei mun. Chișinău, intervenienți accesorii Vasile Dulgheru, Agenția pentru Supraveghere Tehnică, Agenția Proprietății Publice privind declararea ilegală și anularea autorizației de construire, proiectului de execuție, certificatului de urbanism pentru proiectare și a autorizației de schimbare a destinației.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

judecătorii

Victoria Sîrbu

Angela Braga

Veronica Negru

Copia corespunde originalului
Judecător

Negru